



# MEMO

Aan : Leden van de raad

Van : College

Opsteller : Drs. A.M.F. van Weering

Datum : 13 juli 2021

Onderwerp : Stand van zaken decentralisatie beschermd wonen

Geachte raad,

In april 2021 hebben we u middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over wat de uitstel van het nieuwe financieel verdeelmodel van 1-1-2022 naar 1-1-2023 betekent voor de doordecentralisatie van beschermd wonen in onze regio. Wij hebben u laten weten regionale samenwerkingsafspraken voor te bereiden. Op 2 juni hebben wij u tijdens de vergadering van de commissie Sociaal Domein onze denkrichting en de uitgangspunten voor samenwerking voorgelegd. In deze raadsmemo informeren wij u over de laatste stand van zaken.

## **Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO)**

Landelijk zijn regio's verplicht om samenwerkingsafspraken te maken. Vanuit de NvO moet elke regio voor 1 januari 2022 de samenwerkingsafspraken vastleggen. De colleges in de regio Alkmaar kiezen hierbij nadrukkelijk voor regionale samenwerking.

## **Hoe geven wij in de regio Alkmaar vorm aan de doordecentralisatie?**

In de regio Alkmaar is een stuurgroep Beschermd wonen gevormd waarin wethouders uit de BUCH, Alkmaar en Heerhugowaard/Langedijk vertegenwoordigd zijn. De stuurgroep wordt geadviseerd door een ambtelijke projectgroep die de landelijke ontwikkelingen volgt en de regionale besluitvorming voorbereidt. De stuurgroep bestaat uit de wethouders: Robert te Beest (Alkmaar), Marcel Reijven (Heerhugowaard en Langedijk) en Antoine Tromp (BUCH-gemeenten). Beleidsvoorstellen worden voorbereid in de stuurgroep, voorgelegd aan het PORA sociaal, ter vaststelling aangeboden aan individuele colleges en ter besluitvorming doorgeleid naar de raden.

## **Regionale samenwerking**

Grofweg zijn er 3 varianten voor regionale samenwerking:

1. Gemeenten kunnen ervoor kiezen de verantwoordelijkheden bij de centrumgemeente te laten en het budget wat zij gaan krijgen vanaf 2023 hiervoor over te hevelen.

De keuze voor deze vorm ligt niet voor de hand. De belangrijkste reden is de visie van de commissie Dannenberg, op basis waarvan de decentralisatie gebaseerd is. Het uitgangspunt is zo lokaal als mogelijk, zodat elke gemeente zich maximaal inspant om de hulp en ondersteuning in de thuissituatie goed aan te laten sluiten op de vraag van de inwoner. Door die beweging kunnen inwoners (langer)

zelfstandig thuis wonen.

2. Een andere uiterste is de verantwoordelijkheid volledig bij de lokale, individuele gemeente te beleggen.

Ook de keuze voor deze vorm ligt niet voor de hand. De onderlinge afhankelijkheid tussen gemeenten is te groot. Er is geen gemeente in de regio Alkmaar met een dekkend aanbod aan voorzieningen voor de doelgroep van beschermd wonen. De colleges hebben daarom uitgesproken de regionale beschikbaarheid van voorzieningen te willen blijven garanderen. Bovendien is het zo dat de financiële risico's voor een individuele gemeente veel te groot zouden zijn. Beschermd wonen is een relatief dure voorziening en de instroom in één gemeente is lastig te voorspellen, wat de financiële risico's groot maakt. Ook financieel gezien is er dus onderlinge afhankelijkheid.

3. Regionale samenwerking. In feite gaat het hier om een hybride model, waarbij de verantwoordelijkheden zo lokaal als mogelijk zijn, maar er ook regionaal samen wordt gewerkt.

De colleges van de 7 gemeenten hebben gekozen voor de 3<sup>e</sup> variant en laten deze uitwerken door de regionale, ambtelijke, projectgroep. Er wordt een financieel model uitgewerkt dat de beschikbaarheid van voldoende intramurale plekken in de regio garandeert. De lokale verantwoordelijkheid is gericht op het voorkomen dat cliënten (of zo kort als mogelijk) gebruik gaan maken van een intramurale plek.

Dit financiële model kan pas getoetst worden nadat het landelijke financieel verdeelmodel definitief bekend is. Het rijk heeft wel een concept verdeelmodel bekendgemaakt, op basis waarvan de eerste berekeningen plaatsvinden. De middelen voor de decentralisatie van beschermd wonen blijven gelabeld in de gemeentebegrotingen.

Naast een financiële uitwerking, wordt ook de juridische samenwerking (governance) tussen de gemeenten uitgewerkt. Zowel het financiële model als het samenwerkingsmodel worden uiterlijk eerste kwartaal 2022 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraden.

### **Input gemeenteraden en adviesraden**

In de bijeenkomsten met gemeenteraden en adviesraden in 2020 en 2021 is veel informatie uitgewisseld. De raden hebben vragen gesteld en aandachtspunten meegegeven. De belangrijkste aandachtspunten gaan in op 2 onderwerpen: wonen inclusief leefbaarheid in de wijken en duidelijkheid voor onze inwoners.

#### *Wonen en leefbaarheid in de wijken*

Over wonen en leefbaarheid in de wijken maken de colleges afspraken in het kader van het Pact 'Wonen met Ondersteuning en commitment op leefbaarheid', met woningcorporaties en zorgaanbieders in de regio Alkmaar. Gemeenten, zorgaanbieders en corporaties hebben gezamenlijk werkafspraken opgesteld, waarbij de verantwoordelijkheden in kwetsbare situaties wordt uitgewerkt.

#### *Duidelijkheid voor onze inwoners*

Gemeenteraden en adviesraden hebben heel duidelijk aangegeven dat voor inwoners continuïteit van zorg van groot belang is. Dit advies is ter harte genomen. Al een aantal jaar wordt binnen de regio Alkmaar structureel samengewerkt in de indicatiestelling voor Beschermd Thuis.

Beschermd Thuis kenmerkt zich door begeleiding in de thuissituatie mét het daarbij behorende toezicht. 24/7 is een begeleider bereikbaar, die ook fysiek binnen 30 minuten aanwezig kan zijn. Beschermd Thuis is succesvol als pilot geïntroduceerd en binnen de regio ingekocht vanaf 1 januari 2020. De indicatiestelling voor Beschermd Thuis wordt door een Regionaal IndicatieTeam (RIT) gedaan. Belangrijk voordeel voor onze inwoners is dat er één gesprek plaatsvindt, waarin direct duidelijk wordt welke vorm van ondersteuning van toepassing is. Dat kan beschermd wonen, beschermd thuis maar ook ambulante begeleiding zijn. Door deze samenwerking bouwen we kennis op in de regio en zetten we in op de beweging van instelling naar wijk.

Met de decentralisatie van beschermd wonen pakken we door op de samenwerking binnen het RIT. Vanaf 2022 willen we ook de indicatiestelling van beschermd wonen gezamenlijk oppakken. Dit wordt meegenomen in de verdere uitwerking. Zowel gemeenteraden als adviesraden hebben tijdens de genoemde bijeenkomsten aangegeven deze ontwikkeling te steunen.

**Wat moet er nog gebeuren?**

Uiterlijk het 1<sup>e</sup> kwartaal 2022 wordt de uitwerking van het financiële model en het samenwerkingsmodel verwacht. Beiden worden dan ter besluitvorming voorgelegd. Na besluitvorming gaat de implementatie van start. Dit betekent o.a. het scholen van medewerkers, afspraken maken met zorgaanbieders en het verder uitwerken van de afspraken van het Pact in het kader van de uitstroom van beschermd wonen naar beschermd thuis.